

Den gode tolkning er et kendetegn hos RCT-Jylland

Af tolkekoordinator Merete Hviid Flensburg

Når der i den sidste tid har været så stort et fokus på dårlig tolkning og eksempler, hvor tolke endda kan blive ansat i et tolkebureau uden at beherske det pågældende sprog, så kan kontrasten til RCT-Jyllands fastansatte tolke ikke være større.

Hos os er tolkene en uundværlig del af huset, og de bruges aktivt som et redskab til at sikre høj kvalitet i behandlingen.

Motivationen

Vores tolke har for manges vedkommende været her i mange år. Adspurgt hvorfor de har valgt at tolke på RCT-Jylland er svaret nærmest entydigt - der er en god, afslappet og tillidsfuld atmosfære mellem ansatte og patienter og vigtigst måske føler tolkene, at de er med til at sikre patienterne det størst mulige udbytte af behandlingen og dermed at gøre en forskel for mennesker, som virkelig har brug for hjælp.

Tolkene på RCT-Jylland har en forskelligartet baggrund set i forhold til både uddannelse og erhvervs erfaring. Fælles for dem alle gælder det dog, at de brænder for og er ambitiøse omkring deres fag. De har mange års tolkeerfaring indenfor både sundhedssektoren, retsvæsenet, Forsvaret og integrationsområdet - kommunalt såvel som humanitært.

Udfordringen

På trods af den brede erfaring, er der en del særlige forhold, der gør sig gældende, når man vælger at være tolk på et behandlingssted som vores.

Noget af det som tolkene selv fremhæver som betydningsfuldt er, at man er mentalt robust. Det er hårdt at skulle oversætte så voldsomme historier og følelser, som vores patienter lever med, uden selv at blive følelsesmæssigt påvirket. Vi har løbende fokus på dette, og vores tolke har til hver en tid mulighed for at få supervision - enten internt eller eksternt. Ved at være en fast gruppe af tolke, har de også mulighed for at sparre med hinanden, med RCT-Jyllands tolkekoordinator eller behandlerne, da vi jo samarbejder omkring de samme patienter hver dag. Stort set alle tolke har deres egen metode til at lægge de voldsomme historier bag sig, når de holder fri. Ud over at bruge kolleger som sparringspartnere, hører nogle musik, andre går ture i blæsevejre eller dyrker motion.

Det er vigtigt, at tolkene kan se sig selv som et redskab eller mellemlid til at gøre de vigtige samtaler mellem behandlere og patienter mulige og samtidig finde en måde ikke at tage samtalerne personligt til sig.

Etik, tryghed og tillid

Et andet vigtigt fokus for RCT-Jyllands tolke er etikken. Tolkene skal kunne udvise såvel stor ordentlighed som situationsfornemmelse. Tolken er ikke i centrum for behandlingen men er en vigtig formidler af både sprog og kultur. Ved det første møde mellem patient og tolk, sættes der

tid af til udveksling af høflighedstermer men også til, at tolken kan fortælle om sin rolle som tolk - herunder sin tavshedspligt. På den måde skabes der fra starten tillid og tryghed for patienterne, som i mange tilfælde ikke har oplevet tolke som neutrale og tillidsvækkende. På RCT-Jylland har patienten den samme tolk igennem hele behandlingsforløbet. Dette sikrer, at patienten ikke skal bruge kræfter på hele tiden at rumme, at et nyt menneske skal høre om dybt fortrolige og personlige ting men også, at tolkens måde at oversætte på er velkendt, så samtalen bliver flydende.

Et særligt kendetegn for vores faste tolke er, at de altid fremstår præsentable, rolige og respektfulde. De kender alle fagtermer indenfor vores område og er vant til at tilpasse sig enhver tænkelig situation - også når patienten i forbindelse med traumbearbejdningen til tider reagerer voldsomt.

Sprogteknik og formidling

Og tolkene på RCT-Jylland kommer ikke sovende til deres job - heller ikke selvom de for nogles vedkommende har arbejdet på RCT-Jylland i over 20 år. Hver ny patient og hvert nyt behandlingsforløb er forskelligt. Der kan være kulturelle forhold eller særlige dialekter, som udfordrer tolken. De kan stå i situationer, hvor patienter pga. manglende begrebsforståelse eller ordforråd på sit eget modersmål ikke kan forstå behandlerens spørgsmål. Her er det, selvom tolken har fokus på at oversætte direkte og neutralt, nødvendigt at hjælpe behandler og patient til at finde et fælles sprogligt niveau. Det er selvfølgelig selvsagt, at en god tolk behersker både sit modersmål samt dansk perfekt, men i en behandlingssammenhæng kræves der ofte mere end det. Derfor er det så vigtigt, at tolkene forstår både den kultur patienterne kommer fra men også, hvad det betyder for patienterne at skulle tilpasse sig det danske samfunds skrevne og uskrevne normer og regler.

Som kollega kan man kun være fuld af respekt og beundring for vores faste tolke, som hver eneste dag via deres faglighed, ordentlighed og engagement er med til at sikre, at alle patienter hos RCT får den bedst mulige hjælp og støtte.